Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Centru), judecător Maria Țurcan

Dosarul nr. 2rc-131/2023
(2-23039995-02-2rc-19042023)

D E C I Z I E

8 iunie 2023 mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău

Instanța compusă din:
Președintele completului Anatol Pahopol
Judecători Ala Malîi și Ruxanda Pulbere

examinând fără participarea părților, recursul declarat de către reprezentantul S.R.L. ”COMTERMOIMPEX”, administratorul Fanin Alexandru,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de S.R.L. ”SANARA - PRIM” împotriva S.R.L. ”COMTERMOIMPEX” cu privire la încasarea datoriei, precum și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 20 martie 2023, prin care s-a admis cererea cu privire la aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii,-

a c o n s t a t a t:

Poziția instanței de fond:

1. La 16 martie 2023 S.R.L. ”SANARA - PRIM” a înaintat cererea de chemare în judecată împotriva S.R.L. ”COMTERMOIMPEX” cu privire la încasarea datoriei, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.
2. Concomitent cu înaintarea acțiunii, reclamantul S.R.L. ”SANARA - PRIM” a solicitat aplicarea măsurilor de asigurare pe toate bunurile mobile și imobile ce aparțin pârâtului S.R.L. ”COMTERMOIMPEX”, inclusiv pe mijloace bănești aflate la conturile ultimului, în limita valorii acțiunii.
3. În motivarea cererii cu privire la asigurarea acțiunii, reclamantul S.R.L. ”SANARA - PRIM” a indicat că, până la moment datoria nu a fost stinsă în totalitate, iar tentativele de a soluționa litigiul pe cale amiabilă nu s-au soldat cu succes, iar pârâtul S.R.L. ”COMTERMOIMPEX”, posedând mai multe numere de telefon, se eschivează de la discuții și duce permanent în eroare colaboratorii companiei.
4. A subliniat că, pârâtul S.R.L. ”COMTERMOIMPEX” nu a manifestat interes în privința soluționării pe cale amiabilă a litigiului, cu toate că datoria este scadentă, iar suma datorată fiind considerabilă, există un pericol eminent ca eventuală hotărâre judecătorească de încasare să nu poate a fi executată.
5. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 20 martie 2023 s-a admis cererea de asigurare a acțiunii la cererea de chemare în judecată înaintată de S.R.L. ”SANARA -

PRIM” împotriva S.R.L. ”COMTERMOIMPEX” cu privire la încasarea datoriei, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

6. Pentru a da o astfel de soluție instanța de fond a ținut cont de faptul că, suma a cărei încasare se pretinde este una substanțială și neluarea măsurilor de asigurare a acțiunii ar crea dificultăți și ar face imposibilă executarea eventualului act judecătoresc.

Solicitarea recurentului:

7. Reprezentantul S.R.L. ”COMTERMOIMPEX”, administratorul Fanin Alexandru, nefiind de acord cu încheierea menționată, la 5 aprilie 2023 a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 20 martie 2023, solicitând casarea acesteia și emiterea unei noi de respingere a cererii de asigurare a acțiunii la cererea de chemare în judecată înaintată de S.R.L. ”SANARA - PRIM” împotriva S.R.L. ”COMTERMOIMPEX” cu privire la încasarea datoriei, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

Argumentele părților:

8. În motivarea recursului a indicat că, prima instanță a examinat pur formal și superficial chestiunea aplicării măsurilor de asigurare a acțiunii, nu a elucidat circumstanțe importante prin probe pertinente și suficiente, iar concluziile expuse în încheiere contravin circumstanțelor cauzei și sunt contradictorii.
9. A reținut că, încheierea contestată este neîntemeiată, emisă cu încălcarea normelor legale și aplicarea eronată a legislației, lipsesc concluziile privind necesitatea aplicării măsurilor de asigurare a acțiunii sub forma aplicării sechestrului pe bunurile mobile și imobile și asupra mijloacelor bănești aflate pe conturile recurentului, lipsesc temeiurile, precum și riscurile concrete ale neexecutării unei eventuale hotărâri, fiind invocate de către prima instanța doar într-un mod general.
10. A mai indicat că, cererea de aplicarea măsurilor de asigurare nu corespunde prevederilor legale, argumentele reclamantului-intimat în justificarea cerințelor de aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii sunt declarative, subiective și neprobate, circumstanțele care nu au fost elucidate de către prima instanța, fiind omise și ignorate.
11. A considerat că, prin încheierea din 20 martie 2023 au fost încălcate în mod grav drepturile legale ale pârâtului-recurent, măsura de asigurare aplicată este una excesivă și neproporțională, în contextul respectării proporției intereselor părților și drepturilor lor apărate. Or, după cum a fost indicat anterior, cererea de asigurare acțiunii nu întrunește condițiile legale pentru admiterea, lipsind temeiurile de fapt și de drept în susținerea acesteia, ceea ce constituie o încălcare a prevederilor legale în vigoare.
12. A subliniat că, la moment, însuși reclamantul-intimat a provocat în mod artificial situația în care datorită măsurilor de asigurare aplicate și blocării conturilor, pârâtul-recurent este în imposibilitate de a stinge datoria. Or, reclamantul-intimat în mod intenționat a acționat în acest mod pentru a bloca activitatea S.R.L. ”COMTERMOIMPEX” și pentru a continua calculul dobânzii de întârziere în timp ce vor fi soluționate procedurile judiciare.
13. Respectând principiul contradictorialității, instanța de recurs a expediat în adresa intimatului cererea de recurs, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, însă

până la data examinării recursului intimatul nu a depus referință asupra recursului declarat.

Termenul de declarare a recursului:

14. În conformitate cu art. 423 alin.(1) Cod de procedură civilă *”încheierea dată în primă instanţă poate fi atacată cu recurs, separat de hotărîre, de către părţi şi de ceilalţi participanţi la proces în cazurile prevăzute de prezentul cod şi de alte legi, precum şi în cazurile în care încheierea face imposibilă desfăşurarea de mai departe a procesului. Ea se examinează în recurs conform regulilor stabilite de prezentul capitol”.*
15. Potrivit art. 424 alin. (1) Cod de procedură civilă *”Curțile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii”.*
16. Potrivit art. 425 Cod de procedură civilă *”termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii”.*
17. Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, reține că cererea de asigurare a acțiunii înaintată de S.R.L. ”SANARA - PRIM” împotriva S.R.L. ”COMTERMOIMPEX” cu privire la încasarea datoriei, precum și compensarea cheltuielilor de judecată, a fost admisă prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 20 martie 2023, însă din materialele cauzei nu se poate desprinde momentul comunicării încheierii respective recurentului, considerent din care nu este posibil de a stabili cu certitudine data la care a început să curgă termenul de declarare a recursului.
18. Astfel, Colegiul conchide că recursul declarat de către reprezentantul S.R.L. ”COMTERMOIMPEX”, administratorul Fanin Alexandru la 5 aprilie 2023 a fost depus în interiorul termenului legal.

Aprecierea instanței de recurs:

19. Analizând legalitatea și temeinica încheierii atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanții la proces și a materialelor din dosar, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău conchide recursul întemeiat și pasibil de a fi admis parțial, iar încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 20 martie 2023, casată parțial, din considerentele ce succed.
20. În conformitate cu art. 426 alin.(3) Cod de procedură civilă *”recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității şi fără participarea părților”.*
21. În baza art.427 lit. c) Cod de procedură civilă *”instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parțial încheierea, soluționând prin decizie problema respectivă”.*
22. Potrivit art. 174 Cod de procedură civilă *” la cererea participanților la proces, judecătorul sau instanța dispune în aceeași zi aplicarea sau neaplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii. Asigurarea se admite în orice fază a procesului pînă la etapa în care hotărârea judecătorească devine definitivă, în cazul în care neaplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii ar face imposibilă executarea hotărârii judecătorești.”*
23. În temeiul art. 175 alin.(1) lit. a) Cod de procedură civilă *”în vederea asigurării acțiunii, judecătorul sau instanța este în drept să pună sechestru pe bunurile sau pe sumele de bani ale pîrîtului, inclusiv pe cele care se află la alte persoane”.*

24. În conformitate cu art. 177 alin. (1) Cod de procedură civilă *”în cererea de asigurare a acțiunii se indică motivele și circumstanțele pentru care se solicită asigurarea acțiunii”.*
25. În acest context Colegiul notează că, asigurarea acțiunii civile constă dintr-o totalitate de măsuri silite temporare, dispuse de către judecător sau instanța de judecată la solicitarea părții interesate, menite să garanteze executarea efectivă a unei hotărâri judecătorești definitive și aceste măsuri au următoarele particularități: sunt urgente; au un caracter temporar; au drept scop apărarea drepturilor patrimoniale ale solicitantului; urmează să fie în concordanță cu obiectul acțiunii.
26. Indiferent de forma aplicabilă, măsura asiguratorie ține de substanța obiectului acțiunii, judecătorul urmând să o dispună doar în cazul în care, în mod plauzibil, se afirmă un risc al unei eventuale imposibilități de executare, sarcina probațiunii întru aplicarea măsurii de asigurare fiind pusă pe seama solicitantului, care urmează să prezinte probe pertinente și să justifice necesitatea asigurării acesteia, iar aprecierea pericolului ținut de substanța obiectului acțiunii este la latitudinea instanței de judecată.
27. Astfel, Colegiul subliniază că pentru a dispune aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii nu este suficientă acceptarea spre examinare a cererii de chemare în judecată cu caracter patrimonial, ci este necesar ca judecătorul sau instanța de judecată să stabilească, în baza probelor și argumentelor prezentate de reclamant, că neluarea unor astfel de măsuri ar putea face imposibilă executarea hotărârii judecătorești.
28. În această ordine de idei, Colegiul reține că stabilirea oricărei restricții față de pârât, prin măsurile de asigurare a acțiunii, se permite doar în cazuri excepționale, în baza unor temei expres prevăzute de Codul de procedură civilă.
29. Colegiul relevă că, la pronunțarea încheierii privind aplicarea măsurilor de asigurare sau neaplicarea acestora, judecătorul urmează să verifice: raționalitatea și temeinicia cerințelor solicitantului despre aplicarea măsurilor de asigurare; probabilitatea cauzării unui prejudiciu solicitantului în cazul neaplicării măsurilor de asigurare; dacă există pericolul in mora (pericol de dispariție, degradare, înstrăinare, risipire a bunului sau proastă administrare); asigurarea unui echilibru între părțile cointeresate; preîntâmpinarea atingerii intereselor publice sau a intereselor unor terți în cazul aplicării măsurilor de asigurare; în ce măsură modalitatea de asigurare a acțiunii solicitate este în corelație cu obiectul acțiunii înaintate și dacă aceasta va asigura realizarea de facto a scopului măsurilor de asigurare.
30. În același timp, asigurarea acțiunii trebuie să corespundă scopului legitim şi să fie proporțională, adică ingerințele în drepturile pârâtului trebuie să fie echilibrate într-o măsură rezonabilă de protecția anticipată a drepturilor reclamantului.
31. Astfel, Colegiul notează următoarele. Obiectul litigiului dedus judecății îl constituie încasarea de la pârâtul S.R.L. ”COMTERMOIMPEX” a datoriei pentru marfă în mărime de 264 342,46 lei și dobânzii de întârziere în mărime de 83 183,39 lei.
32. Prin cererea de asigurare reclamantul S.R.L. ”SANARA - PRIM” a solicitat aplicarea sechestru pe bunurile mobile, imobile și mijloacele bănești de pe conturile bancare ale pârâtului S.R.L. ”COMTERMOIMPEX”, în limita valorii acțiunii, motivând că, pârâtul se eschivează de la executarea benevolă a obligațiilor de plată a mărfii, livrate conform facturilor fiscale nr. AAK6051317 din 28 februarie 2022 și respectiv nr. AAK6051321 din 28 februarie 2022, care a fost admisă prin încheierea din 20 martie 2023.

33. La caz, instanța de recurs constată că, potrivit probatoriului prezentat în confirmarea argumentelor invocate în susținerea cererii de asigurare, și anume actul de verificare a decontărilor reciproce și nerecepționarea corespondenței expediate la sediul pârâtului, se atestă probabilitatea existenței pericolului real de dispariție a bunurilor mobile/imobile, surselor financiare de pe conturile bancare, asupra cărora se solicită aplicarea sechestrului.
34. Astfel, Colegiul civil consideră că, prima instanță, corect, a constatat oportunitatea și necesitatea instituirii măsurilor de asigurare, în vederea evitării producerii unor pagube iremediabile drepturilor reclamantului, prin neexecutarea unei eventuale hotărâri, în favoarea ultimului.
35. În același timp, Colegiul civil consideră că, prima instanță, eronat a aplicat măsuri asiguratorii, în limita sumei de 347 525,85 lei, or, pe lângă faptul că scopul măsurilor de asigurare este de a conserva o anumită situație legală sau de fapt pentru a proteja drepturile părții interesate, acestea urmează a fi proporționale, adică ingerințele în drepturile pârâtului trebuie să fie echilibrate într-o măsură rezonabilă de protecția anticipată a drepturilor reclamantului.
36. În așa mod, ținând cont de cuantumul pretinsei datorii ca fiind o sumă considerabilă, existența riscului imposibilității punerii în executare a eventualei hotărâri judiciare de admitere a acțiunii, Colegiul civil concluzionează ca fiind întemeiată cerința reclamantei S.R.L. ”SANARA - PRIM” cu privire la aplicarea sechestrului pe mijloacele bănești aflate la conturile bancare, cât și pe bunurile mobile și imobile ce aparțin cu drept de proprietate S.R.L. ”COMTERMOIMPEX”, în cuantumul datoriei de bază în mărime de 264 342,46 lei, iar în rest Colegiul apreciază ca fiind nerezonabilă cerința de aplicare a măsurilor asiguratorii în privința S.R.L. ”COMTERMOIMPEX”.
37. Aici urmează de scos în evidență că măsura de asigurare a acțiunii reprezentă în esență o modalitate de conservare a situației până la examinarea în fond a acțiunii, fără a se interveni în raporturile juridice, realizate până la dispunerea măsurii de asigurare a acțiunii.
38. În acest sens, Colegiul reține poziția recurentului cu privire la faptul că, limitările aduse pârâtului urmează a fi apreciate prin prisma contrapunerii celor două interese și examinării acestora, inclusiv și din punct de vedere al oportunității măsurilor de asigurare.
39. În această ordine de idei, Colegiul civil constată că, deși, instanţa de fond la admiterea cererii de aplicare a măsurii de asigurare a acţiunii a analizat raţionalitatea şi temeinicia cerinţelor solicitantului despre aplicarea măsurilor de asigurare, or neaplicarea măsurilor de asigurare a acţiunii ar face imposibilă executarea unei eventuale hotărîri judecătoreşti, aplicînd măsura asiguratorie în limita valorii acțiunii compuse din pretenția de bază și cea accesorie, a pronunţat o soluţie greşită, dat fiind faptul că urma să admită parțial cererea de asigurare a acțiunii în limita valorii pretenției de bază, asigurând respectarea principiului proporționalității între drepturile reclamantului și ale pârâtului.
40. În concluzie, Colegiul civil consideră necesar de a admite recursul, de a casa parțial încheierea primei instanţe, în partea aplicării măsurilor de asigurare în limita valorii acțiunii în mărime de 347 525,85 lei şi, în partea casată, de a soluționa prin decizie problema în fond, prin pronunţarea unei soluții de aplicare a măsurilor de asigurare în

limita valorii pretențiilor cu privire la încasarea a datoriei, în sumă totală de 264 342,46 lei, în rest încheierea recurată urmînd a fi menținută.

41. În conformitate cu art. 427 lit. c) și art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții de Apel Chișinău,-

d e c i d e :

Se admite parțial recursul declarat de către reprezentantul S.R.L. ”COMTERMOIMPEX”, administratorul Fanin Alexandru.

Se casează parțial încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 20 martie 2023 privind admiterea cererii cu privire la aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de S.R.L. ”SANARA - PRIM” împotriva S.R.L. ”COMTERMOIMPEX” cu privire la încasarea datoriei, precum și compensarea cheltuielilor de judecată, în partea aplicării măsurilor de asigurare în limita valorii acțiunii în mărime de 347 525,85 (trei sute patruzeci și șapte mii cinci sute douăzeci și cinci, 85) lei și în partea casată, se soluționează prin decizie problema în fond, prin pronunțarea unei soluții de aplicare a măsurilor de asigurare în limita valorii pretențiilor cu privire la încasarea a datoriei, în sumă totală de 264 342,46 lei (două sute șaizeci și patru mii trei sute patruzeci și doi), 46 lei.

În rest încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 25 martie 2022 se menține.

Decizia este irevocabilă din momentul adoptării.

Președintele completului Anatol Pahopol

Judecătorii Ala Malîi

Ruxanda

Pulbere